

SBB Barometer

VAN DE STAGE- EN LEERBANENMARKT MAART 2016

In dit nummer

- Diplomawaardering: een stap op weg naar een beter leven
- Peiling februari 2016
- Trends arbeidsmarkt en stagemarkt
- Kansrijke beroepen
- Perspectieven op de stage- en arbeidsmarkt

DIPLOMAWAARDERING: EEN STAP OP WEG NAAR EEN BETER LEVEN

De stroom vluchtelingen die op gang is gekomen richting Europa, roept ook in Nederland de vraag op hoe we mensen die hier kunnen blijven zo goed mogelijk kunnen ondersteunen bij een succesvolle deelname aan de samenleving. Uit recent onderzoek van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid en het Sociaal en Cultureel Planbureau blijkt dat slechts een derde van de asielmigranten die tussen 1995 en 1999 Nederland binnenkwamen een betaalde baan heeft van meer dan 30 uur¹. Die cijfers en ervaringen worden gebruikt om integratie vorm te geven die erop gericht is mensen zo snel mogelijk naar de arbeidsmarkt toe te leiden. Voor het vinden van werk kan de waarde van diploma's, die in het land van herkomst zijn behaald, van essentieel belang zijn.

Diplomawaardering voor inburgering

Met ingang van 1 januari 2015 kunnen mensen die vanaf die datum inburgeringsplichtig zijn, gratis een advies aanvragen over hun buitenlandse diploma of opleiding bij IDW via het Informatiecentrum Diplomawaardering. Deze advisering is mogelijk als onderdeel van de 'Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt', die sinds 1 januari 2015 verplicht is voor het inburgeringsexamen. Personen die willen naturaliseren of een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd willen aanvragen, kunnen er ook gebruik van maken. SBB voert deze dienstverlening voor inburgering uit in nauwe samenwerking met EP-Nuffic. Samenwerkingspartners voor deze dienstverlening zijn het ministerie van SZW, DUO en COA.

Internationale diplomawaardering

De waardebeoordeling van diploma's die zijn behaald in het land van herkomst wordt gedaan door de Structuur voor Internationale Diplomawaardering (IDW), een samenwerkingsverband van SBB en EP-Nuffic en is ingesteld door het ministerie van OCW. SBB waardeert opleidingen op het niveau van vmbo en mbo. EP-Nuffic doet dit voor opleidingen op het niveau van havo, vwo en hoger onderwijs. Aanvragen worden ingediend via het Informatiecentrum Diplomawaardering (IcDW), de gezamenlijke front-office van SBB en EP-Nuffic. Een diplomawaardering is een schriftelijk advies over de waarde van een buitenlands diploma of opleiding in Nederland. Het bevat een vergelijking van een buitenlands diploma of opleiding, meestal het 'hoogste' diploma dat iemand heeft behaald, met het Nederlandse onderwijssysteem. SBB voert de wettelijke taak van diplomawaardering uit sinds 1994, in opdracht van het ministerie van OCW. Hiervoor beschikt SBB over landenexperts met expertise op het gebied van buitenlandse onderwijssystemen en met deskundigen met kennis van de sectorale beroeps- en diplomastructuur.

Aantallen

De volgende cijfers laten het aantal afgegeven diplomawaarderingen zien in de periode 2012-2015 van een aantal landen waaruit veel vluchtelingen afkomstig zijn. De tabel betreft alle aanvragen voor diplomawaardering die zijn afgegeven op (v)mbo-niveau voor instroom in het onderwijs (aanvragen door roc's) of voor toetreding tot de arbeidsmarkt (aanvragen door de diplomahouders zelf). Uit de tabel blijkt dat het aantal aanvragen vanuit Syrië in 2015 substantieel gestegen is.

Land	2012	2013	2014	2015
Afghanistan	8	3	11	8
Eritrea	4	3	3	9
Irak	22	17	15	12
Iran	21	35	27	23
Syrië	0	7	2	74 ²

Geen bewijsstukken, dan een Indicatie Onderwijsniveau

Het komt ook voor dat mensen geen bewijsstukken meer kunnen overhandigen van hun behaalde diploma's. Ook wanneer er geen documenten meer van hun opleiding zijn, kunnen zij een advies krijgen over hun onderwijsniveau in de vorm van de Indicatie Onderwijsniveau. Deze beoordeling van het onderwijsniveau wordt gedaan op basis van een reconstructie van opleidingen die iemand heeft gevolgd.

SBB en EP-Nuffic hebben de Indicatie Onderwijsniveau ontwikkeld voor een pilotproject in 2012 en 2013, dat in opdracht van het ministerie van SZW werd uitgevoerd en waarin nauw werd samengewerkt met het COA, Vluchtelingenwerk Nederland, UAF, onderwijsinstellingen en gemeenten. De Indicatie Onderwijsniveau is nu beschikbaar voor mensen uit risicolanden, die geen documenten van hun opleiding mee hebben kunnen nemen en deze ook niet meer veilig kunnen opvragen in het land van herkomst.

De meerwaarde van diplomawaardering

Met een Diplomawaardering of een Indicatie Onderwijsniveau kan iemand laten zien wat zijn opleidingsniveau is. Dit kan hem helpen bij zijn zoektocht naar een geschikte baan of bij instroom in een opleiding op een passend niveau.

Beide instrumenten blijken in een behoefte te voorzien. Door de Diplomawaardering of een Indicatie Onderwijsniveau worden mensen gemotiveerd. Na een lange periode van onzekerheid krijgen deelnemers het gevoel weer actief bezig te kunnen zijn met hun toekomst en is de drempel tot verder studeren en of werken lager geworden. Het bezig zijn met de aanvraagprocedure stimuleert de integratie van de deelnemers. Mensen vinden het prettig om een uitspraak over hun opleidingsniveau op papier te hebben en zich daardoor te kunnen oriënteren op vervolgonderwijs of werk. Beide instrumenten worden gezien als documenten die de eigenwaarde van de cliënt verhogen. En zo vormt diplomawaardering een stap op weg naar een beter leven.

1 - Brief van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Lodewijk Asscher, 'Integratie en participatie van vergunninghouders' van 27 november 2015, p. 5.

2 - De diplomawaardering van Syrische diploma's vormen 8,1% van het totaal aantal waarderingen (913) afgegeven in 2015. Het aantal is gering omdat vluchtelingen pas beginnen met diplomawaardering wanneer zij inburgeringsplichtig zijn.

STAGE- EN LEERBANENMARKT

In de meeste beroepsgroepen zijn voldoende stages en leerbanen beschikbaar. Het aanbod is groot genoeg in bijvoorbeeld retail, gastvrijheid, voeding, transport, logistiek en bouw. In zorg en mode, interieur, textiel en tapijt zijn over het algemeen onvoldoende stageplaatsen.

Zorg, welzijn en sport

In de zorg is het aanbod van stages en leerbanen niet voldoende. De kans op stage voor studenten mbo-verpleegkundige is matig, in enkele arbeidsmarktregio's gering. Ook studenten persoonlijk begeleider hebben een matige kans op stage. In welzijn is voor studenten pedagogisch medewerker kinderopvang niveau 3 en onderwijsassistent een gunstige kans op het vinden van een stage of leerbaan. Er zijn (ruim) voldoende stages en leerbanen. Voor studenten van andere welzijnsopleidingen zoals sociaal-cultureel werker en sociaal-maatschappelijk dienstverlener, is de kans op stage matig.

In de beroepsgroep sport en bewegen zijn over het algemeen voldoende stageplaatsen beschikbaar. Studenten sport- en bewegingsleider hebben ruim voldoende stage mogelijkheden. Bij de opleiding coördinator sport- en bewegingsagogie is de kans op stage daarentegen matig.

In de assisterende gezondheidszorg, waartoe de opleidingen doktersassistent, tandartsassistent en apothekersassistent behoren, zijn voldoende stageplaatsen en leerbanen beschikbaar. In een aantal regio's is het aanbod van stageplaatsen matig, op andere plekken is het ruim voldoende.

Bij de opleiding (allround) schoonheidsspecialist is het moeilijk om een stage of

leerbaan te vinden. Het aantal bedrijven met personeel is klein ten opzichte van het aantal zzp'ers in de beroepsgroep uiterlijke verzorging. Salons bieden daardoor beperkte opleidingsmogelijkheden. Voor studenten (medisch) pedicure zijn meer stages en leerbanen beschikbaar dan gevraagd.

Voedsel, groen en gastvrijheid

In de beroepsgroepen gastvrijheid en voeding zijn de stage mogelijkheden voor studenten van alle opleidingen voldoende tot goed. Voldoende wil zeggen dat de vraag naar en het aanbod van stageplaatsen en leerbanen in evenwicht zijn. Veel studenten volgen een kokopleiding, de opleiding facilitair leidinggevende of een opleiding in de bediening zoals gastheer of gastvrouw. Voor hen zijn ruim voldoende stageplaatsen en leerbanen beschikbaar. Het bedrijfsleven heeft veel behoefte aan stagiairs in de keuken en bediening. In travel, leisure en hospitality is de stagemarkt in evenwicht. In de voedingsindustrie is de vraag naar stagiairs groot, maar het aantal studenten relatief beperkt.

Studenten dierenarts paraveterinair en studenten van dierverzorgingsopleidingen hebben veelal een matige kans op het vinden van een geschikte stageplaats. Het aantal (bol-)studenten is groot in verhouding tot het aantal stageplaatsen. In de teelt, veehouderij en hoveniersbranche zijn ruim voldoende mogelijkheden. Relatief weinig studenten volgen een opleiding in een van die richtingen. De bloemendetailhandel herstelt voorzichtig van de crisis. Het aantal stages en leerbanen is over het algemeen stabiel.

Voor studenten van de kappersopleidingen zijn veelal net voldoende stage mogelijkheden. Zowel het aantal leerbedrijven als het aantal studenten is groot. Voor studenten van bakkersopleidingen liggen de stages

en leerbanen niet voor het oprapen. Het aantal studenten neemt toe en het aantal bakkers daalt. De stage mogelijkheden zijn over het algemeen nog toereikend.

Techniek en gebouwde omgeving

In het huidige schooljaar volgen bijna 65.000 mbo-studenten een opleiding in de techniek en gebouwde omgeving. De afgelopen vijf jaar is dat aantal afgenomen met elf procent. In de beroepsgroepen infra en technische installaties en systemen is de afname van het aantal studenten respectievelijk 27 en 30 procent. In de burgerlijke en utiliteitsbouw betreft het een daling van 45 procent en in de gespecialiseerde aanneming 64 procent. De terugloop komt bijna volledig voor rekening van de bbl. Het aantal bbl-studenten is de afgelopen vijf jaar met 35 procent afgenomen (van ruim 40.000 tot ruim 26.000).

De positieve vooruitzichten voor de werkgelegenheid in de bouwnijverheid en industrie worden genuanceerd door de flexibele schil. Deze beperkt de instroom van bbl-studenten, omdat bedrijven nog huiverig zijn om studenten in dienst te nemen. Er wordt vaker gekozen voor samenwerking met een opleidingsbedrijf of samenwerkingsverband. De student treedt in dienst van het opleidingsbedrijf of samenwerkingsverband en wordt uitgeleend aan het erkende leerbedrijf.

In de gebouwde omgeving hebben studenten voldoende kans op stage. Dat betekent dat er evenwicht is tussen de vraag naar stages en leerbanen en het aanbod ervan. Binnen de beroepsgroep hout en meubel hebben studenten ruim voldoende kans op stage. Er is een goede kans op stage voor studenten van de opleiding tot (allround) montagemedewerker industrieel produceren met hout. Voor studenten (allround) machinaal houtbewerker is de kans op stage ruim voldoende. Studenten meubelstoffeerder hebben een matige kans op stage. Binnen de gebouwde omgeving is de kans op stage ook matig voor de opleidingen eerste monteur steigerbouw en decoratie- en restauratieschilder.

Voor studenten van opleidingen in de metaal en metaalektro zijn voldoende stages en leerbanen beschikbaar. Positie-

STAGES EN LEERBANEN

Waar in de Barometer de term leerbaan staat, wordt de beroepspraktijkvorming bedoeld zoals die vorm krijgt in bbl-opleidingen: meestal vier dagen werkend leren met een arbeidsovereenkomst en één dag naar school. In het geval van stages wordt de beroepspraktijkvorming bedoeld zoals die vorm wordt gegeven in de bol-opleiding: een periode van een aantal weken tot een half jaar onafgebroken werkzaam in een bedrijf, maar zonder arbeidsovereenkomst op enig moment tijdens de opleiding.

ve uitschieters zijn opleidingen binnen de metaalbewerking, waar studenten een ruim voldoende kans op stage hebben. Negatieve uitschieters zijn er voor enkele opleidingen in de vliegtuigbouw en vliegtuigonderhoud. De kans op stage is matig voor studenten monteur vliegtuigonderhoud, kunststofbewerker vliegtuigbouw en constructie repair specialist.

In procesindustrie en laboratoria zijn relatief veel opleidingen met een matige kans op stage. Er zijn stelselmatig tekorten aan stageplekken in de laboratoriumtechniek. Studenten van de opleidingen allround laborant en biologisch medisch analist hebben een matige kans op stage. Hetzelfde geldt voor twee opleidingen op niveau 2 in de procesindustrie, te weten medewerker operationele techniek en procesoperator A.

Voor studenten van opleidingen in technische installaties en systemen zijn voldoende stages en leerbanen beschikbaar. Positieve uitschieters zijn er voor de opleidingen tekenaar ontwerper elektrotechniek en tekenaar ontwerper werktuigkundige installaties. Negatieve uitschieters zijn de opleidingen mechanisch operator A en technicus maintenance koude- en klimaatsystemen, waar studenten een matige kans op stage hebben.

Zakelijke dienstverlening en veiligheid

Automatisering en digitalisering zorgen voor een verdere afname van werkzaamheden en daarmee van mogelijkheden voor stagiairs. Vooral bij de secretariële en financieel-administratieve beroepen is daarvan sprake. De gemiddelde kans op stage binnen zakelijke dienstverlening en veiligheid is voldoende. Bij de beroepsgroepen financiële diensten, office en orde en veiligheid komt de gemiddelde kans op stage voor studenten op voldoende uit.

Bij de beroepsgroep juridisch is de gemiddelde kans op stage matig. Onder juridisch vallen twee opleidingen: juridisch-administratief dienstverlener en medewerker human resource management (hrm). De matige kans op stage voor studenten bij juridisch-administratief dienstverlener weegt door het grote aantal studenten zwaarder mee dan de goede kans op stage

voor het veel kleinere aantal studenten medewerker human resource management (hrm).

Voor studenten van opleidingen in de beroepsgroep financiële dienstverlening is de kans op stage goed. Binnen de ondersteunende administratieve beroepen en publieke veiligheid is deze kans gering tot matig.

Ict en creatieve industrie

Bij de meeste opleidingen in de richting communicatie, media en design zijn voldoende stages beschikbaar. Doordat de werkgelegenheid afneemt in de fotografiebranche en het aantal professionele fotografen daalt, is het voor studenten medewerker fotografie lastig een stage of leerbaan te vinden. Ook voor studenten medewerker dtp en printmediatechnoloog is het moeilijk een stage of leerbaan te vinden.

Het aantal beschikbare stages en leerbanen in de ict-richting is niet toereikend voor het grote aantal studenten op niveau 2 en 3. Bedrijven hebben weinig passend werk voor deze studenten, omdat ze steeds vaker om een hoger opleidingsniveau vragen. Het aantal studenten game-developer (niveau 4) is de laatste jaren sterk toegenomen. Ook voor hen is het moeilijk om aan een stage of leerbaan te komen. Momenteel zijn er voor studenten van een ict-opleiding op niveau 4, zoals de opleidingen applicatieontwikkelaar en ict-beheerder, (ruim) voldoende stages en leerbanen beschikbaar.

In kunsten en entertainment zijn er voor studenten over het algemeen voldoende stages en leerbanen beschikbaar. Mede door de afhankelijkheid van subsidies is het voor studenten medewerker podium en evenemententechniek moeilijk een stage of leerbaan te vinden. Ook voor studenten allround grimeur is de kans op een stage of leerbaan matig. Oorzaken hiervan zijn dat er weinig werk is, er veel freelancers zijn en dat de werktijden niet aantrekkelijk zijn.

Handel

In de retail zijn in alle arbeidsmarktregio's voldoende stageplaatsen beschikbaar. Voor studenten van de opleidingen

manager retail, verkoopadviseur en verkoopspecialist is de kans op stage goed. Door het faillissement van V&D is SBB in samenwerking met scholen, bedrijven en brancheorganisaties in actie gekomen om vervangende stageplaatsen voor stagiairs te zoeken.

De verkoop trekt geleidelijk weer aan. De detailhandel profiteert van de groeiende economie. In de beroepsgroep mode, interieur, textiel en tapijt (mitt) is de situatie anders. Het aanbod van stageplaatsen voor studenten van de mitt-opleidingen is matig. Voor studenten junior stylist en specialist mode/maatwerk is het aanbod gering. De kans op stage in de mitt is wel iets toegenomen.

De economische vooruitgang leidt tot de oprichting van bedrijven. Leerbedrijven die geen tijd hadden om een stagiair te begeleiden, willen dit nu wel gaan doen. Voor studenten van opleidingen in de groothandel en internationale handel varieert de kans op het vinden van een geschikte stage of leerplaats per regio tussen matig en voldoende. Studenten van de opleiding vestigingsmanager groothandel hebben geringe kansen op een stage en leerbaan. Voor studenten commercieel medewerker is die kans ruim voldoende.

Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem

In het huidige schooljaar volgen bijna 32.700 studenten een opleiding binnen mobiliteit, transport, logistiek en maritiem. Het grootste aantal studenten volgt een opleiding in de mobiliteit (circa 13.200), gevolgd door transport en logistiek (10.080), maritiem (5.450), luchtvaart (2.840), carrosserie (858) en rail (152).

Studenten van opleidingen in de transport en logistiek, mobiliteit, maritiem, rail en luchtvaart hebben over het algemeen een voldoende kans op stage. Binnen mobiliteit is vanwege innovaties in het vakgebied met name veel vraag naar studenten met een hoog mbo-opleidingsniveau.

In transport en logistiek hebben studenten van de opleiding planner wegtransport goede kansen op het vinden van een stage of leerbaan. Bedrijven hebben veel behoefte aan planners.

KANSEN OP STAGES EN LEERBANEN IN DE VERSCHILLENDE DISTRICTEN IN NEDERLAND

PEILING FEBRUARI 2016

Sectorkamer	Beroepsgroep	District						Nederland
		Noord	Oost	Middenwest	Noordwest	Zuidwest	Zuidoost	
Techniek en gebouwde omgeving	Afbouw en onderhoud	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Burgerlijke en utiliteitsbouw	Goede kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Gespecialiseerde aanneming	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Hout en meubel	Ruim voldoende kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen
	Infra	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Metaal en metaalektro	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Procesindustrie en laboratoria	Goede kansen	Goede kansen	Matige kansen	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Technische installaties en systemen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem	Carrosserie	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen
	Luchtvaart	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Maritiem	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Mobiliteit	Goede kansen	Goede kansen	Matige kansen	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Rail	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Transport en logistiek	Matige kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
Zorg, welzijn en sport	Assisterende gezondheidszorg	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Sport en bewegen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Uiterlijke verzorging	Geringe kansen	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Matige kansen	Goede kansen	Matige kansen
	Welzijn	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen
	Zorg	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen
Handel	Groothandel en internationale handel	Matige kansen	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Matige kansen	Goede kansen	Matige kansen
	Mode, interieur, textiel en tapijt	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen
	Retail	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen
Ict en creatieve industrie	Communicatie, media en design	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Ict	Goede kansen	Goede kansen	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Kunsten en entertainment	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
Voedsel, groen en gastvrijheid	Gastvrijheid	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen
	Groen	Goede kansen	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Voeding	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen
	Winkelambacht	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen
Zakelijke dienstverlening en veiligheid	Financiële diensten	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Matige kansen	Matige kansen	Matige kansen	Goede kansen
	Juridisch	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Matige kansen	Goede kansen	Matige kansen
	Office	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen
	Orde en veiligheid	Matige kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
Specialistisch vakmanschap	Creatief vakmanschap	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen
	Gezondheidstechnisch vakmanschap	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Goede kansen	Ruim voldoende kansen	Ruim voldoende kansen	Goede kansen

Legenda van de gemiddelde kans

(gewogen naar het aantal studenten per opleiding binnen de beroepsgroep en per district)

- Goede kansen
- Ruim voldoende kansen
- Voldoende kansen
- Matige kansen
- Geringe kansen

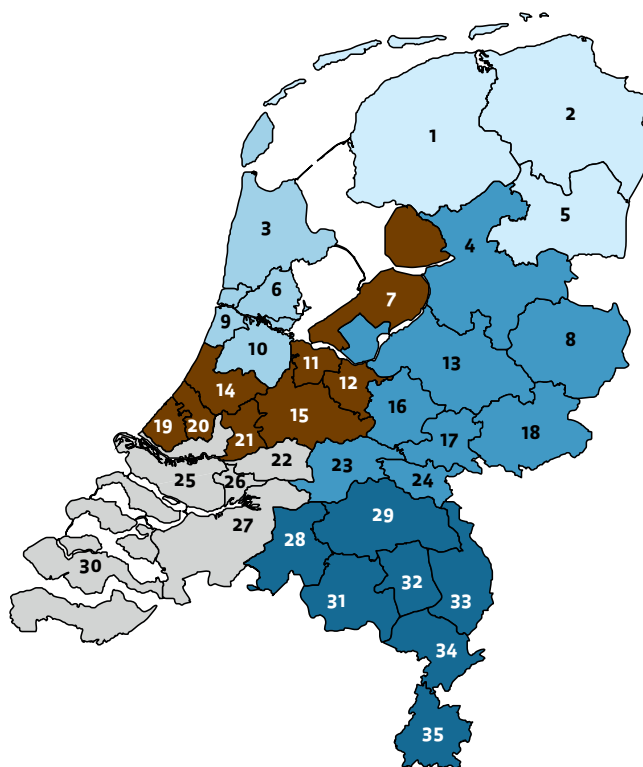
SBB Barometer

SBB brengt meerdere keren per jaar de partijen in het veld van arbeidsmarkt en beroepsonderwijs op de hoogte van de actuele stand van zaken op de stage- en leerbanenmarkt. Alle SBB Barometers kunt u vinden op www.s-bb.nl/barometer. De kans op stage is bepaald voor iedere opleiding en voor alle arbeidsmarktregio's. Deze informatie is gebundeld tot 35 beroepsgroepen en 6 districten. Benieuwd naar de opleidingen per beroepsgroep? Ga naar www.s-bb.nl/indelingen.

Meer weten over de achtergrond van kans op stage? Lees het artikel op pagina 11.

Aantal leerbedrijven per 1 februari 2016 *	Waarvan actief op de stage- en leerbaanmarkt **	Aantal plaatsen op stagen en leerbanen ***
38.300	17.000 (44%)	60.200
26.700	13.500 (51%)	30.000
66.900	37.300 (56%)	178.500
43.900	23.500 (53%)	45.200
25.900	10.900 (42%)	26.100
56.900	31.300 (55%)	83.700
37.400	17.800 (48%)	46.600
4.900	1.900 (39%)	2.600

Indeling van arbeidsmarktregio's per district

Districten

■	Noord
■	Oost
■	Middenwest
■	Noordwest
■	Zuidwest
■	Zuidoost

Arbeidsmarktregio's

1 Friesland	18 Achterhoek
2 Groningen	19 Haaglanden
3 Noord-Holland Noord	20 Zuid-Holland Centraal
4 Regio Zwolle	21 Midden-Holland
5 Drenthe	22 Gorinchem
6 Zaanstreek/Waterland	23 Rivierenland
7 Flevoland	24 Rijk van Nijmegen
8 Twente	25 Rijnmond
9 Zuid-Kennemerland en IJmond	26 Drechtsteden
10 Groot Amsterdam	27 West-Brabant
11 Gooi en Vechtstreek	28 Midden-Brabant
12 Amersfoort	29 Noordoost-Brabant
13 Stedendriehoek en Noordwest Veluwe	30 Zeeland
14 Holland Rijnland	31 Zuidoost-Brabant
15 Midden-Utrecht	32 Helmond-De Peel
16 Food Valley	33 Noord-Limburg
17 Midden-Gelderland	34 Midden-Limburg
	35 Zuid-Limburg

* Leerbedrijven met erkenningen voor opleidingen die onder meerdere sectorkamers vallen, zijn vaker meegeteld. Het totaal aantal unieke leerbedrijven per 1 februari 2016 is 255.800.

** Leerbedrijven die minimaal één student tijdens een stage of leerbaan hebben begeleid in de periode 1 augustus 2014 tot 1 augustus 2015.

*** Aantal afgesloten beroepspraktijkvormingsovereenkomsten (bpvo's) voor een stage of leerbaan in de periode 1 augustus 2014 tot 1 augustus 2015.

In de maritieme richting is de kans op stage voor met name de opleidingen in de watersport ruim voldoende. Studenten van een aantal opleidingen (zoals stuurman kleine schepen en stuurman alle schepen) hebben een matige kans op stage. Dit komt onder meer door de economische crisis, internationale wet- en regelgeving en internationalisering van de bemanning. Studenten in de carrosserie hebben over het algemeen een matige kans om een stage of leerbaan te vinden.

Specialistisch vakmanschap

Het aantal studenten van opleidingen binnen gezondheidstechnisch vakmanschap is toegenomen. In het huidige schooljaar zijn er ruim 1.640 studenten. De opleiding met verreweg de meeste studenten is opticien (850 studenten). In het algemeen geldt dat het aantal beschikbare stageplaatsen voor studenten van deze opleidingen voldoende is. Voor studenten opticien is de kans ruim voldoende. Studenten van de orthopedische en tandtechnische opleidingen moeten wat meer moeite doen om een stage of leerbaan te vinden.

Ook het aantal studenten van opleidingen binnen creatief vakmanschap is de afgelopen vijf jaar toegenomen. De opleiding met het grootste aantal studenten en de sterkste groei in de afgelopen jaren is ontwerp meubelmaker (460 studenten). Daarna volgt goudsmid (200 studenten). Over het algemeen is de kans op stage voldoende. De kans op stage is ruim voldoende voor studenten van de opleidingen goudsmid, (medewerker) juwelier, pianotechnicus en schoenhersteller niveau 2. Er dreigt een tekort aan stageplaatsen bij de opleidingen behoudsmedewerker, uurwerktechniek en zilversmid.

ARBEIDSMARKT

Het aantal vacatures stijgt. Eind 2015 stonden volgens het CBS 21 procent meer vacatures open dan een jaar eerder. Het aantal banen groeide eveneens. Een groot deel van de mbo-opleidingen biedt studenten na diplomering een ruim voldoende tot goede kans op werk.

Zorg, welzijn en sport

De komende jaren zal de werkgelegenheid in de zorg en welzijn een wisselend beeld

opleveren. Tot en met 2017-2018 zijn meer mensen beschikbaar voor werk dan instellingen vragen. Op korte termijn is er onvoldoende werk. De verwachting is dat er een kwalitatief tekort ontstaat. Werkgevers verwachten minder laagopgeleid personeel aan te nemen en meer personeel op mbo-4 en hbo-niveau. Daarnaast worden zorg- en welzijnstaken steeds vaker gecombineerd in één functie.

De behoefte aan verzorgenden niveau 3 en verpleegkundigen niveau 4 zal op middellange termijn toenemen. De vraag van verzorgingshuizen naar medewerkers neemt af. De behoefte van verpleeghuizen, waar medische zorg een prominente rol speelt, neemt toe. Door krimp in de branche is de instroom van studenten in de opleidingen tot pedagogisch medewerker de afgelopen twee jaar aanzienlijk afgenomen, terwijl vooral de kinderopvang over twee tot drie jaar een groei van de werkgelegenheid verwacht. Omdat veel werkgevers een voorkeur hebben voor hoger opgeleiden, is het onduidelijk welk arbeidsmarktperspectief studenten pedagogisch medewerker niveau 3 hebben.

Voor studenten die starten met een opleiding dokters-, tandarts- of apothekersassistent, is de kans op werk na diplomering voldoende. De perspectieven voor studenten sport en bewegen zijn matig. De praktijk leert dat een aanzienlijk deel van de studenten op niveau 4 doorstroomt naar het hbo. De arbeidsmarkt voor schoonheidsspecialisten en pedicures is ongunstig. De vervangingsvraag is niet groot. In de uiterlijke verzorging werken veel zelfstandig ondernemers.

Voedsel, groen en gastvrijheid

Slagers, bakkers, kappers, hoveniers, reisorganisaties en bloemisten zijn sterk afhankelijk van de conjunctuur. Zodra de koopkracht toeneemt, merken zij snel dat consumenten meer uitgeven. Ook de horeca profiteert daarvan. Meer toerisme en (zakelijke) bestedingen leiden tot meer hotel- en restaurantbezoeken. Naar verwachting groeit dit jaar het aantal vacatures in de horeca, landbouw, schoonmaak en hoveniersbranche.

Kappersbedrijven geven veelal de voorkeur aan gediplomeerden op niveau 3.

Bedrijven in de voedingsindustrie hebben behoefte aan personeel met minimaal mbo-niveau 3. In de horeca, landbouw, reisbranche en winkelambachten zijn veel flexibele arbeidscontracten. In de kappersbranche en in de agrarische beroepen werken relatief veel zzp'ers. Het aandeel 55-plussers in de agrarische beroepen is groot, met name in de akkerbouw en veehouderij. Daar neemt de behoefte aan mbo-gediplomeerden toe. Het aantal mbo-studenten in de gerelateerde opleidingsrichtingen is echter relatief klein. Zij hebben na diplomering een gunstig arbeidsmarktperspectief.

Andere opleidingen die beginnende studenten een goede kans op werk bieden, zijn medewerker en vakbekwaam hovenier, (zelfstandig werkend) kok, gastheer en gastvrouw, (allround) medewerker versindustrie, (vakbekwaam) medewerker vers, (vakbekwaam) medewerker teelt, medewerker fastservice en manager fastservice. Vanwege de grote aantallen studenten uitvoerend bakker, medewerker diervoorzorging en bloem, groen en styling hebben deze studenten na diplomering een matige kans op werk. Gemiddeld is voor alle opleidingen binnen voedsel, groen en gastvrijheid de kans op werk voldoende. Dat wil zeggen dat vraag en aanbod in evenwicht zijn.

Techniek en gebouwde omgeving

De arbeidsmarktperspectieven voor studenten die nu starten met een technische opleiding zijn gunstig. In metaal en metaalektro is het perspectief op de arbeidsmarkt vooral gunstig voor gediplomeerden in de mechatronica, metaalbewerking en precisietechniek. De metaalbewerkende industrie was lange tijd sterk afhankelijk van de binnenlandse markt. Indirect gingen producten naar het buitenland, maar steeds meer weten de bedrijven buitenlandse klanten direct te bedienen. Tegelijkertijd betekent dit dat de teruggang in de Duitse en Aziatische industrie gevoeld wordt. Juist de binnenlandse markt, met in het bijzonder de bouwsector, zorgt nu voor enige groei in de productie. Voor studenten die beginnen met een opleiding in de service- en onderhoudstechniek en werktuigkundige installaties (montage), is de kans op werk na diplomering ruim voldoende tot goed.

Binnen de techniek is sprake van skills upgrading: technologische vernieuwingen hebben tot gevolg dat er een grotere vraag ontstaat naar hoger opgeleide werknemers. Voorbeelden van skills upgrading zijn te vinden in de procesindustrie, laboratoriumtechniek en service- en onderhoudstechniek. Daar ontstaat een grotere vraag naar werknemers met een mbo-niveau 3 en 4 en een krimpende vraag naar werknemers met mbo-niveau 2.

Voor de komende jaren wordt een flink herstel van de woningbouwproductie verwacht. De orderportefeuilles raken steeds meer gevuld. Er worden meer bouwvergunningen afgegeven en ook bij de architecten is een toename van het aantal orders te zien. Met het ingezette economisch herstel nemen de bedrijfsinvesteringen toe. Het herstel in de utiliteitsbouw zal echter nog beperkt zijn. Er is bij kantoren nog steeds veel leegstand, wat de nieuwbouw van kantoorgebouwen onder druk blijft zetten. Wel worden steeds meer kantoren omgebouwd tot andere bestemmingen.

De infra zal een beperkte groei laten zien. Enerzijds nemen vanwege bezuinigingen de overheidsinvesteringen af. Anderzijds is er een groei van infra door het bouwrijp maken van grond voor woningbouw. Het onderhoud aan wegen zal nog een lichte groei laten zien. In 2016 wordt een stijging van de werkgelegenheid verwacht van 16.000 arbeidsjaren, waarvan 10.000 voltijdsbanen. Voor studenten die beginnen met een opleiding in de afbouw en onderhoud, burgerlijke en utiliteitsbouw, gespecialiseerde aannemerij en infra is voldoende kans op werk na afstuderen.

Het perspectief op de arbeidsmarkt voor studenten van opleidingen in de houtindustrie is gunstig. Op niveau 2 is voldoende kans op werk voor gediplomeerden machinaal houtbewerker en montage-medewerker industrieel produceren met hout. Op niveau 3 is de kans op werk goed voor gediplomeerden allround machinaal houtbewerker en allround montage-medewerker industrieel produceren met hout.

Zakelijke dienstverlening en veiligheid

Voor bij grote bedrijven en instellingen

hebben zowel automatisering en digitalisering als outsourcing en centralisering van administratief en secretariael werk, geleid tot een efficiëntere bedrijfsvoering en daarmee banenverlies. Structurele bezuinigingen bij overheidsinstanties zetten druk op de mogelijkheden voor de juridische beroepen.

Binnen orde en veiligheid stabiliseert de werkgelegenheid bij particuliere beveiliging na jaren van krimp. Defensie heeft doorlopend behoefte aan instroom van (geschikte) jongeren, maar deze instroom blijft achter bij de behoefte. Gemeenten zijn vaak huiverig om zelf mensen in dienst te nemen voor publieke veiligheid. Ze besteden dit werk liever uit.

Voor studenten die nu beginnen met een opleiding binnen zakelijke dienstverlening en veiligheid is de gemiddelde kans op werk in het verlengde van de gevolgde opleiding voldoende. Dat geldt ook voor de beroepsgroepen financiële diensten, office en orde en veiligheid. Bij juridisch is deze kans matig. De matige kans op werk voor gediplomeerden juridisch-administratief dienstverlener weegt door het grote aantal gediplomeerden zwaarder mee dan de goede kans op werk voor medewerkers human resource management (hrm). Studenten van de opleidingen binnen veiligheid en vakmanschap hebben na diplomering een goede kans op werk. Binnen de ondersteunende administratieve beroepen en particuliere beveiliging is deze kans matig.

Ict en creatieve industrie

Voor gediplomeerden in de richting van communicatie, media en design is het lastig een baan te vinden op het niveau en in het verlengde van de opleiding. De vraag naar hoger opgeleiden (mbo+ en hbo) in deze richting neemt toe. Voor gediplomeerden van opleidingen op niveau 4 (applicatie- en mediaontwikkelaar, ict-beheerder en netwerk- en mediabeheerder) is over het algemeen ruim voldoende werk beschikbaar. Ook worden steeds meer managementfuncties ingevuld door mensen met een ict-achtergrond.

Mede door het verdwijnen van computerwinkels en het outsourcen van ict-helpdesks, is op de arbeidsmarkt nog nauwe-

lijks behoefte aan medewerkers op niveau 2. De eerder voorspelde groei in de gamesector blijkt niet overeen te komen met de werkelijkheid. Er is een groot overschot aan studenten en afgestudeerde mbo'ers en hbo'ers. De kans op werk voor studenten die nu beginnen met de opleiding gamedeveloper is matig.

De werkgelegenheid voor artiesten en podium-/evenemententechnici staat (mede door forse bezuinigingen op subsidies) behoorlijk onder druk. De arbeidsmarktperspectieven voor gediplomeerden van de opleiding podium- en evenementtechnicus podium en rigging zijn gunstig.

Handel

Bedrijven in de retail, groothandel en internationale handel hebben over het algemeen geen tekort aan werknemers. Vanwege de aantrekkelijke economie hebben mbo-gediplomeerden overwegend een gunstig perspectief op de arbeidsmarkt. Het aantal ontstane vacatures binnen de totale handel dat geschikt is voor mbo-schoolverlaters, was in 2014 ruim 50.000.

De toekomstige kans op werk in het verlengde van de opleiding is divers. Voor zowel de lagere als de hogere mbo-niveaus zijn goede vooruitzichten. Dat geldt in het bijzonder voor de verkoopfuncties. Opleidingen die een geringe kans op werk bieden, zijn vestigingsmanager groothandel en ondernemer retail. Enerzijds komt dit door een relatief klein aantal vacatures, anderzijds doordat vacatures in het verlengde van de opleiding niet altijd geschikt zijn voor recent mbo-gediplomeerden. De prognose van de groei van banen in de detailhandel is onzekerder dan gewoonlijk, omdat de detailhandel al een aantal jaar onder druk staat. De groothandel leeft weer op. De toename van de werkgelegenheid tot 2020 is naar verwachting negen procent.

De vraag naar woningstoffeerders en parketteurs is behoorlijk groot. In deze beroepen is sprake van vergrijzing. Het aantal mbo-studenten is gering maar stabiel. Studenten die nu beginnen met de opleiding basisedmedewerker mode hebben na het behalen van het diploma een geringe kans op werk.

KANSRIJKE BEROEPEN VOOR RECENT GEDIPLOMEERDEN*

Beroep	Niv.	Sectorkamer
Constructiewerker	2	Techniek en gebouwde omgeving
Monteur mechatronica	2	
Monteur werktuigkundige installaties	2	
Procesoperator A	2	
Verspaner	2	
Allround constructiewerker	3	
Eerste monteur elektrotechnische systemen	3	
Eerste monteur mechatronica	3	
Eerste monteur woning	3	
Procesoperator B	3	
Middenkaderfunctionaris bouw	4	
Autotechnicus	2	Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Chauffeur wegvervoer	2	
Logistiek medewerker	2	
Eerste autotechnicus	3	
Logistiek teamleider	3	
Verzorgende-ig	3	Zorg, welzijn en sport
Mbo-verpleegkundige	4	
Tandartsassistent	4	
Verkoper	2	Handel
Eerste verkoper	3	
Verkoopsspecialist retail	3	
(Junior) accountmanager	4	
Manager retail	4	
Applicatie- en mediaontwikkelaar	4	Ict en creatieve industrie
Ict-beheerder	4	
Netwerk- en mediabeheerder	4	
Medewerker groen en cultuurtechniek	2	Voedsel, groen en gastvrijheid
Medewerker vers	2	
Medewerker versindustrie	2	
(Zelfstandig werkend) gastheer/-vrouw	2, 3	
(Zelfstandig werkend) kok	2, 3	
Allround medewerker versindustrie	3	
Vakbekwaam hovenier	3	
Aankomend medewerker grondoptreden	2	Zakelijke dienstverlening en veiligheid
Junior assistent-accountant	4	
Managementassistent/directie-secretaresse	4	
Medewerker human resource management (hrm)	4	
Opticien	4	Specialistisch vakmanschap

* Beroepen met een goede kans op werk voor recent gediplomeerden én waarvoor de opleidingen de meeste gediplomeerden hadden in 2014/2015.

TEKORTEN AAN STAGES EN LEERBANEN**

Beroep	Niv.	Sectorkamer
Procesoperator A	2	Techniek en gebouwde omgeving
Allround laborant	3	
Biologisch medisch analist	4	
Logistiek supervisor	4	Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Maritiem officier alle schepen	4	
Helpende zorg en welzijn	2	Zorg, welzijn en sport
Begeleider gehandicaptenzorg	3	
Schoonheidsspecialist	3	
Verzorgende-ig	3	
Allround schoonheidsspecialist	4	
Coördinator sport- en bewegingsagogie	4	
Coördinator sport, bewegen en gezondheid	4	
Gespecialiseerd pedagogisch medewerker	4	
Mbo-verpleegkundige	4	
Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg	4	
Sociaal-cultureel werker	4	
Sociaal-maatschappelijk dienstverlener	4	
(Junior) accountmanager	4	Handel
Interieuradviseur	4	
Junior stylist	4	
Ondernemer retail	4	
Specialist mode/maatkleding	4	
Vestigingsmanager groothandel	4	
Medewerker ict	2	Ict en creatieve industrie
Medewerker beheer ict	3	
Medewerker diervoeding	2	Voedsel, groen en gastvrijheid
Vakbekwaam medewerker diervoeding	3	
Bedrijfsleider diervoeding	4	
Dierenartsassistent paraveterinair	4	
Beveiliging	2	Zakelijke dienstverlening en veiligheid
Medewerker (financiële) administratie	2	
Medewerker secretariaat en receptie	2	
Financieel administratief medewerker	3	
Handhaver toezicht en veiligheid	3	
Junior assistent-accountant	4	
Juridisch-administratief dienstverlener	4	
Medewerker evenementenorganisatie	4	

** Opleidingen met de meeste studenten in 2015/2016 én waarbij studenten een geringe of matige kans op stage hebben.

Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem

Studenten die nu met een opleiding beginnen in mobiliteit, transport en logistiek, hebben na diplomering over het algemeen een voldoende tot goede kans op werk. In transport en logistiek is sprake van omzetgroei. Opvallend is dat met name de wegtransportactiviteiten weer groeien. Vooral de binnenlandse markt wordt voor het wegtransport steeds belangrijker. Dat komt doordat bedrijven weer investeren en consumenten meer besteden. De snel groeiende aankopen in webwinkels zorgen voor extra vervoersbewegingen. Ook automotive profiteert van het economisch herstel. Met name de verkoop van auto's aan particulieren stijgt weer.

In rail, luchtvaart en maritiem hebben toekomstige gediplomeerden over het algemeen voldoende kans om een baan te vinden in het verlengde van de opleiding. De perspectieven voor studenten in de carrosserie zijn over het algemeen goed. Dit komt onder meer omdat een groot deel van de bbl-studenten van een aantal carrosserie-opleidingen na het afstuderen blijft werken bij het leerbedrijf.

Specialistisch vakmanschap

Voor studenten die nu kiezen voor een opleiding behorend tot de beroepsgroep gezondheidstechnisch vakmanschap, is de kans op werk over het algemeen ruim voldoende. De kans op werk is goed voor studenten van de opleidingen audicien,

medewerker steriele medische hulpmiddelen en technisch oogheelkundig assistent.

Door de geringe aantallen gediplomeerden en geschikte vacatures op het niveau en in het verlengde van de opleiding, is het lastig om prognose-uitspraken te doen over de kans op werk voor studenten die nu beginnen met een opleiding binnen creatief vakmanschap. Ook zijn er studenten die na afronding van hun studie als zelfstandige aan de slag gaan.

PERSPECTIEVEN OP DE STAGE- EN ARBEIDSMARKT

In februari 2016 publiceerde SBB nieuwe cijfers over de kans op stage en de kans op werk. Kans op stage geeft informatie over de kansen van studenten om een stage of leerbaan te vinden in 2016. Kans op werk toont de mogelijkheden van studenten op de arbeidsmarkt na het behalen van het diploma. Beide indicatoren zijn bedoeld als hulpmiddel voor aankomende studenten bij hun studiekeuze. Daarnaast brengen ze voor het onderwijs en bedrijfsleven mogelijke knelpunten op de stage- en arbeidsmarkt in kaart.

Kans op stage

Kans op stage geeft de verhouding weer tussen het aantal studenten en het aanbod van stages en leerbanen. De kans is bepaald voor alle kwalificaties en arbeidsmarktregio's en wordt uitgedrukt in een vijfpuntsschaal (gering, matig, voldoende, ruim voldoende en goed). Het gaat om een prognose voor het jaar 2016. SBB stelt op een eenduidige wijze de kans op stage vast. Onderzoekers en adviseurs die overkwamen van de kenniscentra naar SBB, maakten een inschatting van de verhouding van het aantal studenten en het aantal stages en leerbanen in 2016. Deze inschatting is met name gebaseerd op de ontwikkeling van het aantal studenten, stages en leerbanen en op aanvullende informatie over de stagemarkt. Meer

weten over de onderzoeksmethodiek en de uitkomsten per opleiding en regio? Ga naar www.s-bb.nl/kansopstage.

Kans op werk

Kans op werk toont de kans dat een recent gediplomeerde schoolverlater binnen een jaar na afstuderen een baan vindt op het niveau en in het verlengde van de opleiding. Het gaat om aankomende studenten die het volgende studiejaar met een opleiding beginnen en de opleiding afronden binnen de normale studieduur. Dus hoe groot is de kans op werk over twee jaar bij een opleiding met een tweejarige duur en hoe groot is de kans over drie jaar bij een driejarige opleiding? Ook voor deze kans wordt een vijfpuntsschaal gehanteerd en zijn de uitkomsten op het niveau van opleidingen en regio's.

Vraag

Kans op werk geeft de verhouding weer tussen de vraag naar en het aanbod van arbeid. De vraag bestaat uit het aantal vacatures voor een beroep in het verlengde van de opleiding. Het gaat om vacatures die geschikt zijn voor recent mbo-gediplomeerden en om banen voor minimaal 12 uur per week. SBB houdt daarbij rekening met de voorkeur van bedrijven. Hebben ze liever een recent gediplomeerde of een werknemer met specifieke

werkervaring? Daarnaast meet SBB in hoeverre bedrijven medewerkers hebben aangenomen, zonder dat zij daarvoor extern hebben geworven.

Aanbod

Het aanbod van arbeid bestaat uit recent mbo-gediplomeerden die instromen op de arbeidsmarkt en overige werkzoekenden, zoals baanwisselaars en niet-werkende werkzoekenden. Gediplomeerden die verder studeren op het mbo of hbo, behoren niet tot het aanbod. Voor zowel de vraag als het aanbod gaat het om prognoses. Deze zijn gebaseerd op ramingen van het Centraal Planbureau (voor de arbeidsmarkt), van onderzoeksbureau Panteia (voor de arbeidsmarkt per sector) en van het ministerie van OCW (voor het aantal gediplomeerden).

Meer weten over de onderzoeksmethodiek en de uitkomsten per opleiding en regio? Ga naar www.s-bb.nl/kansopwerk.

Beroepsonderwijs en bedrijfsleven werken in SBB samen met twee doelen: 1) Studenten krijgen de beste praktijkopleiding met uitzicht op een baan. 2) Bedrijven beschikken nu en in de toekomst over de vakmensen die ze nodig hebben. SBB verbindt beroepsonderwijs en bedrijfsleven op sectoraal, regionaal en landelijk niveau.

Postbus 7259, 2701 AG Zoetermeer

Uitgave

© SBB, Zoetermeer, maart 2016

Redactie en vormgeving

SBB, Zoetermeer

Drukwerk

Bestenzet, Zoetermeer

Foto's

© SBB

ISSN

1879-7911

Voor meer informatie

Ruud Ververs

06 13 968 170

